



Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Quàm bono dolo Macarius diuitem virginem deceperit, vt gauderet de eo, quod inuita amiserat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

V.

Interim, vt & illos consolemur, qui diuitias inuiti amiserunt, eamque amissam nimio perè dolent, sciant se dolendo non fieri ditiores, sed miseriores. Nam idcirco eos Deus minus curat, quia illi nummos nimis curant. Aerario, aut marsupio debet esse similis homo. Aerario vel marsupio perinde est, siue plenum, siue vacuum sit: si infers, accipit; si aufers, silet. Non gemit, non clamat, non vociferatur; seu fur, seu dominus accedat, suo loco manet; idem est illi repleri, quod exinanigi. Interrogata est beata memoria Synclética: Si perfectum bonum est, nihil habere. Et illa dixit: Valde bonum est his qui possunt. Etenim hi, qui tolerare possunt, tribulationem quidem carnis habent, sed anima requiem possident. Itaque et si aliquid subinde desit ijs, qui suis bonis exuuntur, atque ideò in opia laborare, & penuria premi dicantur, id tamen aliunde compensatur. Mentiis quies, & anima tranquillitas facit, vt quod carni deest, non aestimetur. Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Dominus placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum, ait homo simplex, & rectus, ac timens Deum. At tu, o impatiens, quid clamas? Pecuniam perdidisti! Fortasse te illa perdidisset. Pecuniam perdidisti! Sed habuisti. Pecuniam perdidisti! Sed habebis inde periculi minus! Pecuniam perdidisti! O te felicem, si cu[m] illa auaritiam perdidisti. Sed si manet illa apud te, es tamen utcumq[ue] felicior, quod tanto malo materia subducta est. Perdidisti pecuniam! Et illa quidem quam multos? eris nunc in via expeditior, domi tutior. Non habebis, sed non timebis heredem. Exonerauit te fortuna, si intelligis, & tantiore loco posuit. Damnum patas remedium est. Desles, gemis, miserum te clamites, quod opibus excessus es? Tuo vitio ista tibi iactura tam trifliss est. Non tam molestie feres, si tanquam perditurus habuisses. Perdidisti pecuniam! nempe quam, ut tu haberetis, alius ante perdidera[t]. Vide Petrarch. l. 2. de remed.

VI.

2. Cor. 12. 16.

Quid si vel inuito ademtæ opes prosint, atque is maximè profit, qui vel maximè videtur nocuisse? Cum essem astutus, inquit S. Thom. 2. 2. Apostolus, dolo vos cepi; hoc est, artificiosa solertia, & cauta prudenter vos conuersti. Nam, vt S. Thomas existimat, eo loco, abusiu[m] in bonam partem accipiuntur. Sic decipi, non est iniuriam pati, sed beneficio affici: ditatque alterum, qui eum dolo bono Hilt. Lausiac, spoliat. Audi factum felix euenu, forte conatu, quod merito He

lenopon

In vitis PP,
lib. 5.

Iob. 1. 23.

S. Thom. 2. 2.

q. 55. art. 4.
ad 1.

Pallad. c. 6.

Hilt. Lausiac.

lenopolitanus Episcopus Palladius memoriae mandauit. Erat quādam Alexandria virgo solum nomine, habitu quidem humilis, animi autem instituto parca, gloria & insolens, & laborans auaritiā, auri potius quam DEI amans: ex rebus suis nulli umquam exhibens, non hospiti, non pauperi, aut afflito, non monacho, non virginī, non Ecclesiæ vel obolum unum. Ea multis sanctorum Patrum admonitionibus incitata, non repellet graue pondus diuitiarum. Erat autem ei quoq; genus, ex quo soror sua filiam in filiam adoptauerat. Cui noctu & diu sua pollicebatur, cūm ipsa excidisset ab opibus caelestibus. Nam hæc quoque est una species fraudis diaboli, qui pretextu amoris in cognatos, efficit ut nascatur auaritia. Nam quòd ei nulla cura sit generis, hinc patet. Ipse enim docuit, & fratrem & matrem, & patrem occidere. Idq; est ex scripturis extra controversiam. Sed et si videatur nonnullis curam cognitorum inferere, non hoc facit quòd illis bene velit, sed ut eorum qui ei parent animam apertè exerceat ad iniustiam, cūm ipse sciat latam sententiam, qua dicit: In iusti regnum DEI non posidebunt, &c. Huic virgini, qua solo nomine sibi parauerat appellationem, moribus autem erat aliena ab exercitatione, cūm venam, ut dicitur, vellet incidere ad leuandam auaritiam. sanctissimus Macarius presbyter & Prefectus Prochotrophij eorum, qui sunt corpore mutilati, talem astutum excoxitat. Erat enim is a inuentus lapidarius: Ad eam autem accedens, dicit: in me incidentur pulchra gemma, smaragdi & hyacinthi; nec scio, an sint furtini, an alicuius mercatoris, non constituitur enim eis pretium, cūm estimationem superent: qui habet autem, vendit eas quingentis nummis. Si ergo tibi visum fuerit, eas accipere, da quingentos nummos; potes ex una gemmā accipere quingentos, reliquias autem uti ad varandum mundum filie tua sororis. Cūm autem, qua dicebatur virgo, tota penderet à puerâ, inescatur eius ornande cupiditate: & procidit adeius pedes, & dixit: Rogo te, ne quis aliis eas accipiat. Eam ergo adhortatur sanctus, dicens: Veni usque ad domum meam, & eas affice. Illa autem noluit; sed ei præbet quingentos denarios, dicens: Rogo te, ipse eas, ut vis, cape. Nolo enim videre hominem qui eas vendit. Cūm autem quingentos denarios ab eâ accepisset sanctus Macarius, dat eas ad usum Prochotrophij. Cūm autem multum tempus praterijisset, quoniā existimabatur Alexandria senex vir esse summè pius ac misericors, vixit autem ad centum usq; annos, cuius tempore nos quoq; fuimus, vereba-

etur eum admonere. Tandem om̄m enī innenisset in Ecclesia, dicit ei: Rogo te, quid jubes de lapidibus, pro quibus dedimus nummos quingen-
tos? ille ei respondit, dicens: à quō die mihi dedissi aurum, eos impendi
in pretium gemmarum, & si velis eas videre, veni in hospitium. Illo
enī sī sunt gemmae, & vide: quōd si tibi non placeant, tolle aurum-
tuum. Venit autem illa lubentissimè. Habebat autem Ptochotrophium
in superiori quidem parte mulieres, in inferiori autem viros. Cum ea
autem accessisset, introducit eam in vestibulum, & dicit ei sanctus Maca-
rius: Quid vis primū videre, hyacinthos an smaragdos? Ea verò illi
dicit: Quod tibi video. Ille verò eam ducit in partem superiorē, &
ostendit ei mulieres mancas ac mentilas, & orbatas oculis, & dicit ei: Ecce
hyacinti. Deinde ducit eam in partem inferiorem, & ostendit ei vi-
ros, dicens: Ecce smaragdi; & existimo, non inneniri his pretiosiores;
quōd si tibi non placeant, accipe aurum tuum. His ergo sic gestis, podo-
re affecta virgo exiit, & domum reuersa magnum accepit dolorem, quōd
hanc rem ex DEO non fecisset, sed adducta necessitate. Postea autem
gratias egit presbytero, cùm puella, cuius curam gerebat, post nuptias
mortua esset, sine liberis, ipsaq; deinceps vitam suam rectè instituit.

VII.

Multis sanguinis copia laborantibus, prodest venam secari.
Auaris pecuniam auferre, est sanguinem mittere. Quo pacto mi-
lit huic mulieri Macarius; quæ vitam numquam restè instituisse,
tot nummis onerata. Nemo tamen hinc erroris debet sumere oc-
casionem. Nec enim fures, aut prædones excusabuntur, si, dum-
clepunt, aut rapiunt pecunias, dicunt se auaris sanguinem mitte-
re, alioquin & carnifex, cùm eos cultro suo subiecerit, dicit se
illis sanguinem missurum. Alia, & sancta arte Macarius fāmina-
isti nummos abstulit, eos redditurus, nisi tandem vel lubens con-
fessisset. Ut autem consentiret, videtur illa ipsa pecunia impe-
trasse, quam pro eius animæ salutē Macarius in egenos erogauit.
Utinam Macarius haberet multos imitatores, qui pecuniam pre-
tiosis vestibus, sumtuosis spectaculis, Antonianis conuiuijs, aut
alij vanitati destinatam, in pauperes, dolo bono, transferrent.
Quām multi parentes vtiliū vestirent nudos, quām tot pellibus
pretiosis inuoluerent suos Ascanios? aut Iulos? Grauantur in au-
lis parietes aureis belluatis tapetibus, & milites in campo frigore
percunt. Quantum, ô mariti, in coniugia vestrarum syrmata
impēn-